

User Name: Henk Volberda

Date and Time: Wednesday 3 March 2021 10:36:00 CET

Job Number: 137928630

Document (1)

1. [Gaan bedrijven weg om milieuregels en hoge lasten?](#)

Client/Matter: -None-

Search Terms: Volberda

Search Type: Natural Language

Narrowed by:

Content Type
News

Narrowed by
-None-

Gaan bedrijven weg om milieuregels en hoge lasten?

Het Financieele Dagblad

3 maart 2021 woensdag 12:00 AM GMT

Copyright 2021 FD Mediagroep B.V. All Rights Reserved

Section: NIEUWS; Blz. 8

Length: 750 words

Byline: Orla McDonald en Caitlin Stoker

Body

Orla McDonald en Caitlin Stoker

Amsterdam

Een bedrijf pakt niet zomaar zijn biezen bij lastenverzwaring en strenge milieuregels. Toch kan ambitieus klimaatbeleid in Nederland elders meer broeikasgassen veroorzaken. En daar schiet het klimaat niets mee op, zeggen experts na de politieke doorrekeningen van de planbureaus maandag.

De grootste uitstoter van Nederland, staalbedrijf Tata Steel, schreeuwde moord en brand toen het kabinet besloot een CO2-belasting in te voeren voor grote vervuilers. Tata IJmuiden zou failliet gaan en dat zou ook een ramp zijn voor het klimaat, zei toenmalig topman Theo Henrar.

Maandag concludeerden het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) en het Centraal Planbureau (CPB) hetzelfde, na doorrekening van de plannen van politieke partijen. GroenLinks en D66 komen als duurzaamste naar voren in de PBL-analyse, maar hun mondiaal gerealiseerde uitstoot ligt dicht bij het 'vieste' kind van de klimaatdoorrekening, het CDA.

Bij streng klimaatbeleid is 'het risico reëel dat industriële activiteit naar andere landen verschuift', schrijft het PBL. 'Dat zorgt voor lagere emissies in Nederland, maar voor hogere emissies over de grens'.

Is dit een serieus gevaar? Bas Janssen, directeur van Deltalinqs, de ondernemersvereniging voor haven- en industriebedrijven in Rotterdam, denkt niet dat in Nederland gevestigde chemische bedrijven of raffinaderijen hun fabrieken daadwerkelijk zullen verplaatsen. 'Dat is te kapitaalintensief', zegt hij. Ook de Koninklijke Metaalunie verwacht dat niet. 'Het mkb is sterk verankerd in onze samenleving. Die bedrijven verhuizen niet snel', zegt voorzitter Fried Kaanen.

Er zit wel degelijk een risico aan de plannen, waarschuwt Janssen. 'De haven moet verduurzamen. Het gevaar van lastenverzwaring is dat daardoor niet, of minder, wordt geïnvesteerd in Nederland. Daar zit het pijnpunt.'

Want de politieke partijen, behalve het CDA, willen de gehate CO2-belasting verhogen. Nu betaalt een industrieel bedrijf zo'n €30 per ton uitgestoten CO2. Een verhoging kan ertoe leiden dat bedrijven minder gaan produceren.

Henk Volberda

Gaan bedrijven weg om milieuregels en hoge lasten?

Omdat de wereldwijde vraag naar een product meestal gelijk blijft, springen andere landen, zoals China en India, in dit gat. Zij produceren veezer. Zo kan het zijn dat de helft van de in Nederland vermeden uitstoot alsnog in het buitenland wordt uitgestoten, zegt CPB-onderzoeker Johannes Bollen.

Bedrijven zijn nu al terughoudend met investeringen, stelt Deltalinqs. Zo wijst Janssen op oliemaatschappij BP, die in 2019 de uitbreidingsbeslissing van de Rotterdamse raffinaderij uitstelde, en eerst meer duidelijkheid over de klimaatplannen wil. 'Er is onzekerheid over het beleid. Zodra dat wordt gezegd, moeten politici zich achter de oren krabben. Dit soort bedrijven doen de investeringen tijdens groot onderhoud, dat vindt gemiddeld één keer in de zeven jaar plaats. Je bent zo jaren verder.'

Ook Henk **Volberda** wijst op de gevolgen voor het Nederlandse vestigingsklimaat. 'De meeste mensen denken bij een goed vestigingsklimaat aan lage belastingtarieven voor bedrijven. Dat is ook wel zo, maar wat belangrijker is, is stabiliteit', zegt de hoogleraar Strategie en Innovatie aan de UvA. 'Dus weinig veranderingen op het gebied van fiscaliteit.'

Multinationals laten zich ook lastig volledig laten verplaatsen. 'De Research and Development-afdeling blijft vaak op één vestiging. Zoals de afdeling van Unilever in Wageningen, waar het nog flink investeert.' Het voedingsconcern heeft wel zijn hoofdkantoor verplaatst van Rotterdam naar Londen. 'Ook dat heeft consequenties, want vandaar worden veel strategische beslissingen genomen, vervolgt **Volberda**. 'Het is: uit het oog, uit het hart.'

Op wereldschaal is streng Nederlands beleid niet per se de beste beslissing voor het klimaat, onderstreept de PBL-doorrekening. Volgens de klimaatvoorstellen van de SP, GroenLinks, D66 en 'in mindere mate' de PvdA is de kans groot dat CO2-emissies zich verplaatsen. Bij de ChristenUnie en het CDA speelt dit risico minder.

Tom van der Lee, Tweede Kamerlid GroenLinks, zegt dat het zogeheten 'weglekken van CO2' wel meevalt, als je er ook van uitgaat dat de Europese Unie een strenger klimaatbeleid gaat voeren. De EU wil onder leiding van Eurocommissaris voor Klimaat Frans Timmermans een ambitieuzer klimaatdoel en een CO2-grensheffing voor de import van producten uit landen die minder schoon produceren, zoals China. Dat zit nu nog niet in de PBL-analyse. 'Ik ga ervan uit dat Timmermans hier snel uitvoering aan geeft', zegt van der Lee.

Classification

Language: DUTCH; NEDERLANDS

Publication-Type: Krant

Journal Code: Het Financieele Dagblad

Subject: Pollution + Environmental Impacts (94%); Emissions (80%); Energy + Environment (73%)

Industry: Energy + Utility Regulation + Policy (73%)

Load-Date: March 2, 2021

Gaan bedrijven weg om milieuregels en hoge lasten?

End of Document